

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis, Commentariorum Libri LVIII

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Regia potestas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

IGNAVIA HONORATA. CAP. X.

A Lii putant anulum in hunc digitum immisum, ne aurum tam facile obtereretur. Ignavissimum enim esse eum inter omnes digitos, manifestum est, ideoque ad auri & gemmarum incolumitatem aptior videtur. Non enim exporrigi sine aliorum comitatu potest, unde minus attritui obnoxius est. Itaque non defunt qui per eum digitum anulo honestatum, honores ignavo cuiquam habitos interpretari velint. Sed quantum pertinet ad locum subsecuta aetas nihil interesse indicavit, quo gestaretur articulo, sed ut quisque vellet, quacumque manu, quoque liberet digito, ferre permisum est.

*Idem fera
Macrob.
Ibidem.*

NOBILITAS. CAP. XI.

Sed utcumque illi philosophentur, apud Romanos anulus omnino signum nobilitatis fuit: nam ut apud Livium libro secundi belli Punici tertio, Mago, qui Cannensis victoriae nuncius Carthaginiensis missus erat, post rerum gestarum seriem enarratam, ad rerum tam letarum fidem effundi iussit in vestibulo Curiae ingentem illum anulorum aureorum acervum: deinde verbis adjecit, quo majoris cladis indicium esset, neminem nisi Equitem, atque ipsorum primores, insigne id gestare. Et in calce noni ab Urbe condita: *Tantum, inquit, Flavii comitia indignitatis habuere, ut plerique nobilium anulos aureos & phaleras deponerent.* Et ubi Cicero oratione quarta obicit Verri, quod indignissimos in concione anulis aureis donasset, *Honori, ait Asconius, & lucro sunt, ut hasta, vexilla, phalera, corona civica, item anuli aurei ingenuitatis signa.*

*Nimirum
equestru-*

DE DIADEMATE. CAP. XII.

A Banulis & gemmis, casu nescio quo, ad diadema progressum est, quo in sermone, quod fasciam esse diadema dicerem, & in numis aliquot eam gemmatam ostenderem, admirari videbare, cuius rei fidem affererebam, Aegyptios Sacerdotes, si principem hominem ostendere voluissent, hieroglyphicè Canem solitos facere fascia velatum, de quo ad Florium loco suo plura.

*Ue quod à
diadema
circumligo.*

REGIA POTESTAS. CAP. XIII.

Idem Regiae potestatis significatum à fascia etiam apud Romanos acceptum, exemplis tibi plurimis confirmavi. Apud Ammianum enim Pompejo legimus obiectum ab obtrektoribus, quod esset rerum novarum cupidus, & Regiae majestatis affectaret insignia, quia crus fasciola candida obligatum, tegendi ulceris causa, gesta verit aliquamdiu: nihil enim interesse, jaçitabat illi, quam quis partem corporis redimiret Regiae majestatis insigni. Nam & Favonius, ut Valerius ait, dicere solebat, nihil referre, qua in parte corporis sit diadema, cum ita Pompejum eundem carperet. Eoque Seneca sententia nimirum spectat, ubi dicit: *Fasciam solve, multum enim mali sub illa latet.* Libro de Alexandri virtute Plutarchus ait, Tigranem Armenium candidam fasciam, quod insigne regni est, ad Pompeji pedes abiecit, regnumque foedisime depositum in praedam concessisse. Cujusmodi vero esset ornamentum hoc in numis vidimus in quibus ejus Regis caput impressum est, cum inscriptione, *ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΙΓΡΑΝΟΥ*, ab cujus altera parte hostem ipse prostratum calcat, palmamque dextera praetendens, hosti sceptrum sustollere videtur. Ibi vero diadema ita figuratum est, praeter fascia opere Phrygio, floribus & alutibus superadditis, elaborata, à fronte ad occipitum circumdetur, duaeque à temporibus hinc inde taphiae, ipsae quoque à medio deorsum scissae in humeros usque dependeant, gemmis per omnem marginem bacchantibus. Et Cidarini Regis Persarum insigne, quod Darius capite gestabat, caerulea fascia albo distincta circumibat. Ad diadema vero facere fasciam, Antigoni dicitur indicat, usurpatum à Seneca. Ille enim vetulae cuiquam felicitatem ejus admiranti respondit, *Si nosset, o mater, quanta quovis mala panni frustum hoc obregat (diadema commonstrans) illud quidè vel è Antigoni sumo tollere minimè dignaretur.* Sane eum Caesaris imagini quidam ex adulatorum numero, ut Appiani more loquar, coronam auream candida fascia praefigatam imposuisset, Tribuni Epidius Myrillus Cefetivus, qui id fecerat, Caesarem, que Flavus, ut apud Tranquillum est, coronam fasciam detrahi jusserunt, hominemque qui id fecerat, Caesarem.

*Idem apud
Plutarchum
in Pompejo.*

Lib. 7. c. 11.

*Novissime
quoque Imp.
Graeci co-
tribunus pro
diademate
habuere.*

*Diadema-
ris descri-
ptio.*

*Antigoni
diademum
& scissum
Myrilli in
Caesarem.*

Sueton. in
Jul. Caesare
c. 79.

duci in vincula mandarunt, simulantes & in hoc Caesari rem gratam facere, qui ad Regni mentionem subirauci confueverat atque iis, qui aliquando eum circa portas regem salutassent, cum populum vocem eam indigne ferre atque ingemiscere animadvertisset, responderit, se Caesarem esse non Regem, quasi illi ad nomen eius aberassent: cum tamen Myrilli factum adeo aegre tulerit ut in Senatu graviter conqueustus insidias sibi strui per Myrillum, qui calumniam affectatam ab se tyrannidis astute commentus esset: cumque eum morte dignum censeret, id demum obtinuit, ut magistratu privaretur, senatusque summo veretur. Quod si quis adhuc dubitet diadema fasciam fuisse: qua principatus insigni Reges uti soliti sunt, si quae retulimus ambiguum quidpiam habent, illud aperte dilucide declaravit, quod super Alexandro Macedone fertur olim eum diadema sibi dempsisse, causa vulneris alligandi, quo Lyfimachus in fronte vulneratus fuerat, quod auspiciis Regalis potestatis Lyfimacho fuisse rerum scriptores prodidere. Tradunt vero Graeci, fasciam huiusmodi candidam pro insigni Regum esse, & a Libero patre fuisse primum institutam.

VICTORIA. CAP. XIV.

Corinna
puella fascia
data.

Adem fascia in victoriae significatum nonnumquam adhibita, ut quae Corinnae puellae poetis studiis clarissima, data capiti fascia traditur, quod Pindarum Thebis melico certamine superaverit: ejus enim picturam capite tania victo, hieroglyphicum dubio procul huiusmodi victoriae argumentum, in Tanagraeorum gymnasio fuisse Pausanias auctor est. In quo tamen, ut illi victoriam, ita nos principatum interpretari possumus. Nimirum fuit haec Corinna illa, de qua Propertius noster,

Et sua cum antiqua committit scripta Corinna.

Et in vulgatis à Jo. Lascari antiquorum epigrammatis:

Καίσι κόρηννα θύραν ἀθηνάων ἀσπίδα μελψαμένην.

Unde nos in nugis nostris puerilibus: *Inclita, quae Minerva clypeum canit Corinna.* Quod vero gestaminis huius inventum Libero patri, Graeci adscribere voluerunt, manifestum est Aegyptios eo multo ante usos, neque in cane tantum, sed in aliis quoque simulachris, ut in Ildis tanus, alio Commentario latius declaravimus.

DE TITULO. CAP. XV.

Erant & aniculi sive redimiculi species, cui nomen Tutulo prius, mox Titulo fecerunt: ornamentum quippe capitis in sublime surgens, purpurea vita redimitum, instar conii, galericorum.

SACERDOS. CAP. XVI.

Mitra.

EO Sacerdotium hieroglyphicè significabant. Quin & uxores & ministræ Flaminis, eo erant gestamine insignes. Petronius ait Titulum à Numa Rege factum, fuisseque palliolum ex lino, quo Sacerdotes in sacris uterentur. Alii per Titulum mitras sive fascias accipiunt, quorum usus esset Sacerdotibus ad ornamentum, non illæ tamen otiose, neque temere appositæ, cum sua præ se ferant significata. *κίθαριον* Eucherius pileum Sacerdotalem ait ex bysso, quem Graeci & nostri Tiaram dicunt, quidam etiam Mitram vocant, eamque incorruptam dicit Apollonius, cum integram & incolorem intelligit pudiciam, propter fascias scilicet quibus id gestaminis præligatur. Utcumque, ornamentum hoc capitis Hierosolymitanus Hesy chius interpretatur, sapientiae signum est: propterea quod in capite cerebrum sapientiae organum habetur. Sed antiquioris illius Tituli species hodie quoque in usu est sub Regni nomine, quo quidem Pont. Maximi caput, maximis quibusque sacrorum solemnitatibus insignitur, & ut summa ejus potestas eo gestamine significetur, triplici fascia auro, gemmisque ditissima, ornamentum illud redimitum conspicitur. Sed apud Hebraeos nullum venerabilius gestamen erat, quam Petalum, aurea lamina in fronte Pontificis, quæ Dei nomen illud, quod nulla lingua mortali enunciari potest, quatuor Hebraeis literis scriptum præferebat, quod Tetragrammaton adhuc appellant.

Petalum
Hebraeorum.

REGLA